

การนำเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการคิดสำหรับนิสิตนักศึกษาครู

นาย สัมพันธ์ มีคง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาอุดมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-635-389-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A PROPOSED GUIDELINE FOR ORGANIZING ACTIVITIES TO DEVELOP THINKING
FOR UNIVERSITY STUDENTS IN EDUCATION**

Mr.Sampan Meekong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement

for the Degree of Master of Education

Department of Higher Education

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1996

ISBN 974-635-389-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การนำเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการคิดของนิสิตนักศึกษาคู

โดย นาย สัมพันธ์ มีคง

ภาควิชา อุดมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. พรรณี อ้าวอ้าว

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของ การศึกษาหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

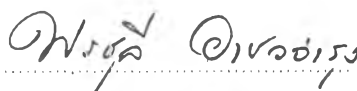

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วราภรณ์ บวรศิริ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. พรรณี อ้าวอ้าว)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชิดารัตน์ บุญ)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

สัมพันธ์ มีคง : การนำเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการคิดสำหรับนิสิตนักศึกษาครู
(A PROPOSED GUIDELINE FOR ORGANIZING ACTIVITIES TO DEVELOP THINKING
FOR UNIVESITY STUDENTS IN EDUCATION) อาจารย์ที่ปรึกษา :

รศ.ดร. พรชูลี อาชาอรัง , 133 หน้า. ISBN 974-635-389-6.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาถึงประเภทของกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาการคิดของ
นิสิตนักศึกษาครู ปัญหาและอุปสรรคของการจัดกิจกรรม ตลอดจนแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อ
พัฒนาการคิดของนิสิตนักศึกษาครู โดยวิธีวิจัยเชิงธรรมชาติ โดยการสัมภาษณ์และสอบถาม
ผู้ทรงคุณวุฒิและกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมนิสิตนักศึกษาครู การเสนอผลใช้
แผนภาพแสดงความหมายแบบ เคนโคแกรมและตารางประกอบคำอธิบาย
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า

1. ประเภทของกิจกรรมเพื่อพัฒนาการคิดของนิสิตนักศึกษาครู สามารถแบ่งได้
2 ประเภท คือ

- 1.1 กิจกรรมเพื่อพัฒนาการคิดโดยตรง
- 1.2 กิจกรรมเพื่อพัฒนาการคิดโดยอ้อม

2. ปัญหาและอุปสรรคสำคัญของการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการคิด พบว่า นิสิตนักศึกษา
สนใจร่วมกิจกรรมที่เน้นความสนุกสนานบันเทิงเป็นส่วนใหญ่ งบประมาณที่ใช้สนับสนุนการจัด
กิจกรรมไม่เพียงพอ และการประชาสัมพันธ์ไม่มีประสิทธิภาพ

3. แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการคิด

3.1 กิจกรรมเพื่อพัฒนาการคิดโดยตรง ผู้วิจัยเสนอให้จัดในรูปแบบของชมรมพัฒนา
การคิด

3.2 กิจกรรมเพื่อพัฒนาการคิดโดยอ้อม เสนอให้จัดกิจกรรมเป็นกลุ่มย่อยเพื่อให้ผู้ร่วม
กิจกรรมแต่ละคนมีโอกาสดแสดงความคิดเห็นความสามารถของคนอย่างเต็มที่

ส่วนแนวทางเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการจัดดำเนินงานกิจกรรม ผู้วิจัยเสนอให้
กำหนดนโยบายกิจกรรมนิสิตนักศึกษา โดยมุ่งเน้นด้านการพัฒนาอาจารย์ฝ่ายกิจกรรม
นิสิตนักศึกษา และการจัดตารางเวลาให้นิสิตนักศึกษามีเวลาว่างตรงกัน

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์

ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิสิต สัมพันธ์ มีคง

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา พรชูลี อาชาอรัง

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C743247 : MAJOR HIGHER EDUCATION
KEY WORD:

SAMPAN MEEKONG : A PROPOSED GUIDELINE FOR ORGANIZING
ACTIVITIES TO DEVELOP THINKING FOR UNIVERSITY STUDENTS
IN EDUCATION. THESIS ADVISORS : ASSO. PROF. PORNCHULEE
ACHAVA-AMRUNG,ED.D.133 pp. ISBN 974-635-389-6.

The purpose of this research is to study the types of activities to develop thinking for university student in education as well as studying the problems and obstacles concerning organizing activities, and finally to propose a guideline for development of thinking appropriate for university students in education. The method of this research is naturalistic inquiry. Data were collected within the framework of interviews and questionnaires, collected from experts, personnel involved with education student activities. The data were presented by dendogram and the table with descriptive summaries.

The following results of this study were obtained.

1. The types of activities for the development of thinking in education university students were divided into 2 categories, namely :

1.1 The activities to develop thinking directly.

1.2 The activities to develop thinking indirectly.

2. The problem and obstacles concerning the organizing activities revealed in this research were the fact that students are more recreationally-oriented in their activities; insufficient budgets and ineffective public relations.

3. Guidelines in organizing activities to develop thinking abilities.

3.1 Activities which develop thinking directly. It is proposed to have a "Thinking Club" established.

3.2 Activities which develop thinking indirectly. It is proposed to organize small group activities so as to provide opportunities for all participants in expressing their thoughts and competencies fully.

As for guidelines in promoting effectiveness in conducting activities, it is recommended that student activities policies are formulated, stressing faculty development in the Student Activity Division and schedule classes for students to have identical free time.

ภาควิชา.....อุดมศึกษา.....

สาขาวิชา.....อุดมศึกษา.....

ปีการศึกษา..... 2539.....

ลายมือชื่อนิสิต..... พิมพ์พร นุ่มอง.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... พรชุลี อวออังกู.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.พรชูติ อชาวยารุง ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำอย่างดียิ่ง ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย ที่ได้ให้ทุนการศึกษาในฐานะผู้ช่วยวิจัย ตั้งแต่แรกเข้าจนจบการศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ สุมน อมรวิวัฒน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดารัตน์ บุญนุช หัวหน้าภาควิชาอุดมศึกษา และ คณาจารย์ภาควิชาอุดมศึกษาทุกท่าน ที่กรุณาให้คำแนะนำและให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้วิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิและกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกสถาบันผลิตครู ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือและร่วมมือในการให้ข้อมูลของการวิจัยนี้เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ญาติพี่น้องทุกคนที่เป็นกำลังใจและให้การสนับสนุน การศึกษาตลอดมา

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณ คุณสุวิณี อัครชัยอุดม ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

สัมพันธ์ มีคง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภาพ.....	ซ
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามในการวิจัย	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	4
วิธีดำเนินการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับกิจกรรมนิสิตนักศึกษา	7
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการคิด	20
งานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมของนิสิตนักศึกษาครู	37
งานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาการคิดของนิสิตนักศึกษาครู	40
เทคนิคต่างๆที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้	46
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	52
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่	
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร.....	57
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์.....	63
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม.....	93
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งสุดท้าย.....	99
5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย.....	105
อภิปรายผล.....	106
ข้อเสนอแนะ.....	111
รายการอ้างอิง.....	113
ภาคผนวก	
ก. แบบเก็บข้อมูลวิจัย.....	118
ข. แบบสอบถาม.....	120
ค. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	124
ง. หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	130
ประวัติผู้วิจัย.....	133

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิและกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับ การจัดกิจกรรมของนิสิตนักศึกษาครู ด้านประเภทของ กิจกรรมที่ช่วยพัฒนาการคิด..... 64
2	ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับ การจัดกิจกรรมของนิสิตนักศึกษาครู เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ในเรื่องการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการคิดของนิสิตนักศึกษาครู 78
3	ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง กับการจัดกิจกรรมของนิสิตนักศึกษาครูเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหา การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการคิดของนิสิตนักศึกษาครู 81
4	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับ กับการจัดกิจกรรมนิสิตนักศึกษาครู ที่มีต่อประเภทของ กิจกรรมที่ช่วยพัฒนาการคิด 93
5	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการ จัดกิจกรรมของนิสิตนักศึกษาครูที่มีต่อปัญหาและอุปสรรค ในการดำเนินการกิจกรรมเพื่อพัฒนาการคิด 95
6	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการ จัดกิจกรรมของนิสิตนักศึกษาครูที่มีต่อแนวทางการดำเนินการ เพื่อให้นิสิตนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาการคิด..... 97

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1 แผนภาพแสดงวิธีวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย.....	55
2 แผนภาพแสดงลักษณะกระบวนการคิด.....	58
3 แผนภาพแสดงการคิดแบบ โยนิโสมนสิการ.....	59
4 กรอบในการพิจารณากิจกรรมที่ช่วยพัฒนาการคิดของนิสิตนักศึกษาครู.....	61
5 สรุปข้อมูลในคำานประเภทของกิจกรรมเพื่อพัฒนาการคิด.....	65
6 แผนภาพแสดงผลการวิเคราะห์กิจกรรมที่ช่วยพัฒนาการคิด ตามกรอบแนวคิดแบบ โยนิโสมนสิการ.....	67
7 สรุปข้อมูลในคำานปัญหาและอุปสรรคของการจัดกิจกรรมเพื่อ พัฒนาการคิด.....	79
8 สรุปข้อมูลรวมในเรื่องเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของ การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการคิด.....	83
9 ภาพเคนโคแกรม [Dendogram] แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาและ แนวทางแก้ไขในเรื่องการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการคิด.....	86